

**THE INFLUENCE OF DRUGS OF POTENTILLA TORMENTILLA ON THE ACID-FORMING FUNCTION OF THE STOMACH AND MOTILITY OF THE GALLBLADDER IN PATIENTS WITH CHRONIC GASTRODUODENITIS COMBINED WITH ACCOMPANIED NONCALCULOUS CHOLECYSTITIS**

*O.V.Glubochenko*

**Abstract.** We studied the influence of the tincture and decoction of *Potentilla Tormentilla* on the acid-forming function of the stomach and motor-evacuating function of the gallbladder in 47 patients with chronic gastroduodenitis combined with accompanied chronic noncalculous cholecystitis. A clear-cut stimulation of the gastric acid formation, irrespective of its initial state and cholecystokinetic and choleric actions, was discovered.

**Key words:** *Potentilla Tormentilla*, microsound intragastric pH-metry, chronic gastroduodenitis, chronic noncalculous cholecystitis, ultrasonography.

Bukovinian State Medical Academy (Chernivtsi)

---

УДК:616.36-002-089

*Ф.З.Головко, А.О.Кудла, М.З.Казимірко, Н.А.Левицький,  
Л.Д.Гаєвський, І.С.Білик*

**ДЕЯКІ ХІРУРГІЧНІ МЕТОДИ ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ НА  
ЦИРОЗ ПЕЧІНКИ ТА ХРОНІЧНИЙ ГЕПАТИТ**

Кафедра загальної хірургії (зав. – проф. Ф.Г.Кулачек)  
Буковинської державної медичної академії

**Резюме.** Профузні кровотечі з варикозно розширених вен стравоходу у 5 хворих зупинені за допомогою ендопротеза, введеного перорально, та стиснення над ендопротезом стінки стравоходу колагеновою смужкою, а також внутрішньоаортальним введенням вазопресорів із білковими препаратами та холодним 0,9%-ним розчином хлориду натрію. У 9 хворих із асцитом накладено анастомоз між грудною лімфатичною протокою та внутрішньою яремною веною з позитивними результатами.

**Ключові слова:** цироз печінки, хронічний гепатит, лікування.

**Вступ.** Проблема хірургічного лікування хворих на цироз печінки та хронічний гепатит остаточно не вирішена, особливо це стосується розвитку ускладнень - кровотечі, асциту, печінкової недостатності [1,2].

**Мета дослідження.** Розробити метод оперативної зупинки кровотечі з варикозно розширених вен стравоходу за допомогою стулчастого ендопротеза, введеного в стравохід перорально та стиснення над ним стінки стравоходу колагеновою смужкою. Розробити безшовний канюльний метод лімфовенозного анастомозу між грудною лімфатичною протокою і внутрішньою яремною веною за портальної гіпертензії, ускладненої асцитом, резистентним до консервативного лікування.

**Матеріал та методи.** Для підвищення ефективності і зменшення травматичності оперативної зупинки кровотечі з розширених вен стравоходу шляхом ліквідації перетоку крові з вен шлунка у вени стравоходу нами розроблені стулчасті ендопротези з фторопласту, вкриті колагеном. Вони вводяться в стравохід перорально з допомогою стравохідного бу́жа. Техніка операції відпрацьована на п'яти трупах та в експерименті на 10 собаках. У двох тварин після накладання на стравохід кетгутуових лігатур виявлено частковий некроз стінки стравоходу. У подальших дослідах замість кетгутуових ниток застосовувались смужки колагену, якими стінка стравоходу з розширеними венами притискалася до ендопротеза. Ендопротези утримувались у стравоході 2-4 тижні, після чого відходили природним шляхом.

**Результати дослідження та їх обговорення.** Клінічна апробація розробленого нами способу зупинки кровотечі проведена у двох хворих на цироз печінки, ускладнений профузною кровотечею з варикозно розширених вен стравоходу. В обох хворих кровотеча була зупинена. Запропонована методика виключає контакт слизової оболонки стравоходу з металом або полімером, циркулярне надсікання стравоходу з накладанням заглиблених швів і необхідність гастротомії.

Профузна кровотеча у хворих із печінковою недостатністю особливо небезпечна. У трьох таких хворих кровотечу вдалося зупинити внутрішньо-аортальною інфузією вазопресорів - пітуїтрину, мезатону, норадrenalіну, а також плазми, фібриногену, етамзилату та гідрокортизону, розведених у холодному ізотонічному розчині хлориду натрію (500-700 мл.). Інфузію проводили за допомогою пристрою, розробленого нами на основі принципу Сельдінгера. Пристрій вводили в грудну аорту через стегнову артерію. На фоні викликаного спазму судин черевної порожнини та зниження порталної гіпертензії етамзилат, плазма і фібриноген сприяють тромбозу варикозних вен стравоходу. В одній хворій через два тижні кровотеча відновилаь і була повторно зупинена цим же способом.

У дев'яти хворих на цироз печінки, у яких асцит не піддавався консервативному лікуванню, виконано лімфовенозний анастомоз між грудною лімфатичною протокою та внутрішньою яремною веною [3,4]. Дві з цих операцій виконано безшовним канюльним методом. У ранньому післяопераційному періоді двоє хворих померли від прогресуючої печінкової недостатності, один - від кровотечі з розширених вен стравоходу. У п'яти хворих покращився загальний стан, зменшилась окружність живота, покращились біохімічні показники функції печінки. У одного хворого продовжувалося накопичення рідини в черевній порожнині й за ревізії грудної лімфатичної протоки виявлено тромбоз лімфовенозного анастомозу. Проведено повторне шунтування лімфи в зовнішню яремну вену канюльним методом із позитивними наслідками.

#### **Висновки.**

1. Профузні кровотечі з варикозно розширених вен стравоходу за порталної гіпертензії можуть бути зупинені за допомогою ендопротеза, введеного в стравохід перорально та стиснення над ним стінки стравоходу колагеновою смужкою, а також внутрішньоаортальним введенням вазопресорів у поєднанні з білковими препаратами та холодним ізотонічним розчином хлориду натрію.

2. Ефективним методом оперативного лікування портальної гіпертензії, ускладненої асцитом, резистентним до консервативного лікування, є лімфo-венoзний анастомоз між грудною лімфатичною протокою та внутрішньою яремною веною, виконаний безшовним канюльним методом.

**Література.** 1. Буланов К.И., Калита Н.Я., Никишин Л.Ф. и др. Эмболизация печеночной артерии при лечении цирроза печени, осложненного резистентным асцитом //Клін. хірургія.-1996.-№ 9.- С.19-21. 2. Вечерко В.Н., Сидоров С.А., Матар Х.Е. и др. Хирургическое лечение больных с холестагической формой гепатита // Клін. хірургія.-1993.-№ 3.-С. 19-21. 3. Гранов А.М., Земляной Б.П., Буевич В.А. Внутреннее дренирование грудного лимфатического протока у больных циррозом печени без асцита //Хирургія.-1984.-№ 2.-С.70-80. 4. Рябухин И.А. Морфо-функциональное состояние грудного лимфатического протока и его дренирование у больных циррозом печени // Клін. хірургія.-1980.-№ 9.-С.17-19.

## ON SOME SURGICAL METHODS OF TREATMENT OF LIVER CIRRHOSIS AND CHRONIC HEPATITIS PATIENTS

*F.Z. Golovko, A.O.Kudla, M.Z.Kazymirko, N.A.Levytskyi,  
L.D.Gatevskyi, I.S.Bilyk*

**Abstract.** Profuse bleedings from varicosities of the oesophagus in 5 patients have been stopped with the help of an endo- prosthetic appliance, introduced through the mouth, and a compression of the gullet wall above it with a collagen strip, along with an intraarterial administration of vaso-depressors with some albumin preparations and a cold 0,9% solution of sodium chloride. In 9 patients, suffering from ascites, anastomosis was applied between the thoracic lymphatic duct and the inner jugular vein (including in 3 patients by means of the cannula method) with positive results.

**Key words:** liver cirrhosis, chronic hepatitis, treatment.

Bukovinian State Medical Academy (Chernivtsi)